

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Bonaë, Eminentissimi S. R. E. Titulo S. Bernardi
Ad Thermas Cardinalis Presbyteri Opera Quotquot
hactenùs separatim edita fuerê Omnia**

Bona, Giovanni

Antverpiae, 1677

§. 14. Quantum noceant divitiae, & quomodo illarum amorem compescere oporteat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10805

in opere exteriori, servatâ inter negotiorum curas menti tranquillitate. Licet illi quâcumque horâ voluerit in animum suum secedere, in quo summam quietem reperit, bene omnibus intus compositis. Qui verò occupatur in circumferentia, & extremitate creaturarum, ad centrum suum, quod est Deus, nunquam perveniet. Imperitis, & insipientibus poena gravissima est, paucis horis secum vivere, & sibi attendere. Ideo omnem curam, & industriam ad hoc applicant, ut sui obliviscantur, & pretiosissimum tempus inutiliter prodigant. Ejus maximam partem usurpant sibi vitæ hujus necessitates, quod verò reliquum est, tanta illos molestia vexat, ut sollicitè quærant, quomodo illius jacturam faciant. Timent nimirum, ne, cum soli sunt, de se cogitare cogantur: nihil enim in se reperiunt quod sibi placeat, & à seria sui consideratione avertunt se, solatia quærentes in creaturis, quia in se nihil inveniunt, nisi molestiam, tædium, & perpetuam agitationem. Fugiunt itaque à seipsis, quia animam suam non vident qualem desiderant, sed nudam, deformem, plenam miseriis, onustam peccatis. Non igitur mirari oportet, quod pauci sint, qui ferre possint solitudinem, & ferè omnes turbas, negotia, & multitudinem obsidentem quærent, & amant; & si hæc desint, se infelices arbitrantur, semperque re ipsâ infelicissimi erunt, donec discant secum vivere, & in seipsis atque in Deo requiescere. Docuit nos Dominus paucos electos esse, cum multi sint vocati, ut discamus declinare à multis, & cum paucis vivere, atque etiam inter paucos timere, quia nemo scit in quantam paucitatem electi redigantur.

§. XIV.

Quantum noceant divitiæ, & quomodo illarum amorem compescere oporteat.

Quam sit perniciosus amor divitiarum, & quantum Christianis moribus, ac æternæ salutis adversetur, discipulos suos Redemptor noster edocuit, cum præmissis juramento, ut in rebus gravissimis consueverat, ait: *Amen dico vobis, quia dives difficile intrabit in regnum celorum* (Matth. 19: 23.) Et quò altius hæc terribilis sententia audientium cordibus infingeretur, rei difficultatem exaggerans adjecit: *Facilius est camelum per foramen acus transire, quam divitem*

intrare in regnum celorum. Porta siquidem celestis patriæ angusta est, nec recipit divitiarum sarcinis onustos. Opes itaque & pecuniam ita diligere debemus, sicut ægiotus amarâ potionem, quam ut amarâ averfatur, amat ut necessariam ad pristinam valetudinem recuperandam. Et ipsa quidem valetudo, cum finis sit, propter se amatur, & sine mensura: pharmacum verò tantùm diligitur, quantum satis est ad valetudinem, nec ullus æger reperitur, qui magnam pharmacorum copiam appetat, sed unicum, idque si fieri possit in minima quantitate, quam etiam prorsus rejiceret, si posset absque medicamine sanus fieri. Eodem animo erga divitias esse debet omnis Christianus, ut sint nostræ peregrinationis subsidia, non irritamenta cupiditatis; ut, quantum in ipso est, sine illis vivere cupiat; nam sicut ait Apostolus, *magnus quaesit est pietas cum sufficientia* (1. Tim. 6: 6.) Sanctus quoque senex Tobias monita salutis tribuens filio suo, *Noli, inquit, timere filii mi, pauperem quidem vitam gerimus, sed multa bona habebimus, si timuerimus Deum, & recesserimus ab omni peccato* (Tob. 4: 23.) Verè dives ille est, qui est dives æternitati, qui non opum, sed virtutum fructus recondit. Studium congerendæ pecuniæ vix esse potest sine peccato, carnis siquidem & oculorum concupiscentia, atque superbia vitæ hominem vehementissimè afficiunt; & quia pecuniis, quibus omnia obediunt, facilè consequimur quidquid appetimus, amor divitiarum hæc æstimatione ardentissimus est, & ad omne scelus impellit, dummodò quocumque modo aicam nummis impleamus. Sicut pueri, cum testis ludunt, summa attentione ludo incumbunt, testas verò negligunt: ita nos debemus vitæ curam habere, ad quam opes necessariæ sunt, ipsas verò negligere & ab his affectum avellere: nam si mens illis adhæreat, terræ attingitur, & deprimitur, & in vilissimam servitutem redigitur. Sicut etiam pueri, cum nuces projiciuntur, eas avidè rapiunt, & pro iis colligendis secum decertant; viri autem eas spernunt: eodem modo vir justus, & timens Deum, si aurum, argentum, dignitates distribuuntur, viderint inquit pueri, mihi hæc omnia nuces sunt. Si alio projiciente in sinum meum nux inciderit, forsitan accipiam, & fractam comedam: at nunquam me inclinabo, nec alium evertam, ut tollam, quia nux tanti non est. Nec tanti sunt omnia exteriora, quæ in bonis non esse habenda fides docet. Filius

Dei factus homo divitias habere noluit, ut à nobis contemnendas esse ostenderet. Ideò filii hujus seculi, qui spernere eas nolunt, Christum spernunt: filii autem Dei illic opes reponunt; *ubi neque erugo; neque tinea demolitur, & ubi fures non effodiunt, nec furantur.* In hoc mundo fatis est dives, qui pane non indiget.

§. X V.

De usu divitiarum.

Quis sit proprius & legitimus divitiarum usus, p.uci considerant: subsidia enim sunt humanæ vitæ, quas vir probus sine alicujus injuria congregat, sine affectu pollidet, sine anxietate conservat, sine molestia erogat, & in usus necessarios honestè expendit. Cujusque autem necessitas ex proprii status conditione æstimanda est. Cum enim aliqui superiores sint, alii inferiores, quidam nobiles, alii ignobiles: hinc sanè fit, ut in gradu sublimiori constitutis plures opes sint necessariæ, ut honorificent ministerium suum: aliis verò pauciores sufficiant. Omnes autem bonorum suorum administratores sunt, quibus intra metam Christianæ modestiæ tanquam fideles dispensatores pro se uti, & quæ supersunt egentibus largiri debent. Rerum nostrarum verus Dominus est Deus, nos economi sumus, quâ consideratione etiam in affluentia divitiarum voluntariam paupertatem exemplo Sanctorum observare valeamus, illud præstantes, quod scriptum est, *Divitiæ si affluant, nolite cor apponere (Psal. 61: 11.)* Natura aurum abdidit in visceribus montium, & in profundis, atque inaccessis fodinis: & ideò avari qui aurum quaerunt, & diligunt, nusquam ad cælum oculos elevant, sed ad terram proni sunt, in qua latet aurum, nec unquam ab illa emergunt. Sapiens verò rerum omnium interitum brevi futurum mente, & spiritu præveniens, à rebus infimis avulsam cor cœlestibus applicat, ubi veræ sunt, & in æternum duraturæ divitiæ; illic honorari desiderans, ubi nemo indignus honoratur: ibi regnare optans, ubi adepto regno nihil timetur. Omnia, quæ in terris possidet, immolat Deo, paratus his carere, si Deus voluerit. Porro cor nostrum alienum esse à divitiis facilè his indicium cognoscemus: si firmiter credamus eas onus esse, earumque pondus sentiamus: si fastidio nobis sint, atque illis carere sine dolore possimus: si de illarum possessione non gloriemur; si per-

suasum nobis sit, pretiosam suppellectilem, magnificas aedes, & reliqua ejusdem generis, propter quæ opes comparantur, nihil aliud esse quam trophæa humanæ vanitatis, & salutis impedimenta. Nihil turbare nos poterit, si liberi fuerimus ab omni opum affectu. Securus est, qui nihil potest amittere. Quemadmodum præstabilius est in angusto cubili bene valere, quàm in amplo thalamo ægrotare: sic præstat in paupertate tranquillè vivere, quàm in multis opibus mœstum esse. Animus suâ forte contentus beatus est.

§. X V I.

Qui sint pauperes spiritu.

Regni cœlestis possessionem in paupertate spiritus constituit Christus cum dixit, *Beati pauperes spiritu quoniam ipsorum est regnum cœlorum (Matth. 5: 3.)* Verè autem pauper spiritu ille est, qui nec divitias desiderat, nec in his pacem habet: in cuius possessionibus & desideris nihil est quod demi possit; qui multo majori anxietate metuit, ne dives fiat, quàm filii hujus seculi ne incidant in paupertatem: qui super omnia creata in sublime elatus è superiori parte spiritus sui sic loqui potest. Dives sum ego Dei gratiâ, & abundo, quia jam habeo quod concupisco, & hoc ipsum quod habeo sine adhæsione possideo, atque illo carere possum sine dolore, & detrimento. Veritas incommutabilis in me manens ineffabiles divitias suas ostendit mihi, quarum possessione beatus sum. In ea veritate omnia continentur, & ultra ipsam nihil requiro. Ibi clarissimè perspicio, quod ex me nihil habeo, nihil sum, nihil possum. Ibi clamat Veritas voce terribili, ut omnia inferiora quæ per se vera, & per se bona non sunt, & quæ non sunt unum cum ipsa, nullo modo audeant ad me accedere, aut animæ facultatibus aliquam sui speciem ingerere. Ibi video & cognosco omnia nihil esse, nihilque mihi contingere posse, nisi ipsa sempiterna veritas permittat, ipsa nimirum æterni Patris æternâ providentiâ, quæ me nudum in huac mundum de utero matris eduxit, & nudum inde extrahet in sinu terræ sepeliendum tempore præfinito. Hæc ex sublimi scientiâ Sanctorum è throno Altissimi infusa verè & ex animo effantur veri pauperes spiritu, & ideò ipsorum regnum cœlorum esse Christus asseruit, quia nihil in eis, quod terram sapiat, reperitur. Atque uti-

utim.